

دیوان محاسبات

و گزارش سالیانه‌ی آن

دکتر نعمت احمدی

وکیل پایه یک دادگستری و مشاور حقوقی

قرارداد ندارد و به گفته‌ی آقای رحیمی از این قرارداد طرف ایرانی حداقل ۲۱ میلیارد دلار زیان می‌بیند. توضیح این که ایران برای آمادگی فروش گاز ۶۰۰ میلیون دلار هزینه کرده است که طرف اماراتی دیناری بابت این سرمایه‌گذاری نپرداخته است.

به گفته‌ی آقای رحیمی با ۲۰ میلیارد دلار می‌توان حداقل ۲ میلیون فرصت شغلی ایجاد کرد یا ۲۰ هزار کیلومتر اتوبان احداث نمود و یا برای یک میلیون معلم تا سقف ۲۵ میلیون تومان مسکن خریداری کرد. اما چه گونه شرکت کرسنت وارد این معامله شده است؟ برابر اصل ۷۷ قانون اساسی باید کلیه‌ی قراردادهای بین‌المللی به تصویب مجلس شورای ملی برسد. حال باید دید چه گونه قرارداد ایران کرسنت به تصویب مجلس نرسیده است، متأسفانه راه میان بر عدم تصویب قرارداد با شرکت‌هایی از این را شورای نگهبان باز نمود. شورای نگهبان در نظریه‌ی شماره‌ی ۳۹۰۳ مورخ ۱۳۶۰/۸/۷ که در پاسخ استعلام شماره‌ی ۸۵۱۱۴ مورخ ۶۰/۸/۲ معاون وقت نخست‌وزیری در خصوص مواردی که طرف قرارداد - شرکت خصوصی خارجی باشد - آیا این قرارداد منطبق با اصل ۷۷ قانون اساسی است و باید مجلس اظهارنظر کند، اعلام می‌دارد: قراردادهایی که یک طرف آن وزارتخانه یا موسسه یا شرکت دولتی و طرف دیگر قرارداد شرکت خصوصی خارجی می‌باشد قرارداد بین‌المللی محسوب نمی‌شود و مشمول اصل ۷۷ قانون اساسی نیست. با این تفسیر دولت‌های خارجی راه گریز قانون عدم طرح قرارداد در مجلس را پیدا کردند و کمپانی و تراست‌های چند ملیتی با ترفندی خاص، مبادرت به تشکیل شرکت‌هایی به اصطلاح خصوصی نمودند و قانون اساسی در ایران را دور زدند. مثلاً همین شرکت کرسنت - شرکتی ست خصوصی که در - برمودا که با مثلث خود معروف است به ثبت رسیده است. جزیره‌ی برمودا ظاهراً ۶۰ هزار نفر جمعیت دارد و چند متر جمعیت خود شرکت در این جزیره به ثبت رسیده است که عموماً برای فرار از مالیات و پول‌شویی تشکیل شده‌اند و اکثر قریب به اتفاق این شرکت‌ها به واسطه‌ی موانع قانونی موجود در کشورهای مختلف جهان مثلاً ایران تشکیل می‌شوند تا نام - شرکت خصوصی خارجی - بر خود نهند و از زیر بار مقررات دولت‌ها رهایی یابند. آقای رحیمی در نشست خبری خود گفته‌اند که... شرکت کرسنت در این قرارداد به صورت واسطه و دلال میان ایران و امارات عمل می‌کند و مجموع درآمد این

□ لایحه‌ی بودجه‌ی سال ۱۳۸۵ که نخستین بودجه‌ی دولت آقای دکتر احمدی نژاد است، تقدیم مجلس شورای اسلامی گردید و هم‌اکنون در کمیسیون تلفیق و کمیسیون‌های مختلف مورد بررسی نمایندگان قرار دارد تا برای طرح در صحن مجلس آماده شود از طرفی برای بررسی اجرای صحیح ردیف‌های بودجه در سال‌های گذشته هم که آیا به درستی مورد اجرا واقع و دخل و تصرفی صورت نگرفته است، آقای محمدرضا رحیمی رییس کل دیوان محاسبات نشست خبری بحث‌برانگیزی در هفته‌های گذشته داشتند. از آن جایی که برابر اصل ۵۴ قانون اساسی دیوان محاسبات مستقیماً زیر نظر مجلس شورای اسلامی است و برابر اصل ۵۵ قانون اساسی این دیوان به کلیه‌ی حساب‌های وزارتخانه‌ها، موسسات، شرکت‌های دولتی و سایر دستگاه‌هایی که به نحوی از انحاء از بودجه‌ی کل کشور استفاده می‌نمایند را باید رسیدگی و حسابرسی نمایند که هیچ هزینه‌ی بی‌اعتبارات مصوب تجاوز نکرده باشد و هر وجهی در محل خود به مصرف رسیده باشد، دیوان محاسبات برابر اصل ۵۵، حساب‌ها و اسناد و مدارک مربوطه را برابر قانون جمع‌آوری و گزارش تفریق بودجه هر سال را به انضمام نظرات خود به مجلس شورای اسلامی تسلیم می‌نماید. این گزارش باید در دسترس عموم گذاشته شود. این که گزارش سالیانه تفریق بودجه در اختیار عموم گذاشته می‌شود یا نه موضوع جداگانه‌ی است که در فرصتی دیگر باید به آن پرداخت، اما نشست خبری ارائه‌ی گزارش عملکرد سالیانه دیوان محاسبات که حاوی تخلفات عدیده و گزارش چه‌گونگی حیف و میل بیت‌المال است در تلاطم پرونده‌ی هسته‌ی کمی و بی‌رنگ شد. گزارشی که به واقع نشان از ضعف نظارتی بر نحوه‌ی عملکرد مالی هزینه‌های کمرشکن و در نهایت حیف و میل بیت‌المال است. آقای رحیمی در ابتدا پرده از قراردادی برداشت که بین شرکت نفت ایران و شرکتی ثبت شده در برمودا که به یقین از شرکت‌های اقماری کمپانی‌های بزرگ نفتی است که برابر این قرارداد دولت ایران گاز میدان‌های نفتی حوزه‌ی خلیج فارس را با واسطه‌گری این شرکت طی ۲۵ سال با قیمت هر هزار متر مکعب گاز را با قیمت نفت هر بشکه ۱۸ دلار با واسطه‌گری شرکت کرسنت به طرف اماراتی می‌فروشد، یعنی امروزه که نفت حدود ۶۰ دلار قیمت دارد باز هم قیمت پایه محاسبه‌ی گاز تحویلی به امارات بر مبنای ۱۸ دلار احتساب می‌شود و افزایش قیمت نفت تأثیری در این

قرارداد (با قیمت هر هزار مترمربع گاز بر مبنای نفت ۱۸ دلار) ۸ میلیارد دلار سود می‌برد که ۴ میلیارد دلار آن متعلق به شرکت کرسنت است و این در حالی است که... اماراتی‌ها مصر به خرید گاز از ایران هستند و شرکت واسطه در این قرارداد به راحتی قابل حذف بوده و همانند سایر قراردادهای این قرارداد می‌توانست میان دولت‌ها امضا شود (مصاحبه‌ی آقای رحیمی روزنامه‌ی هموطن، شماره‌ی ۴۸۲، ص ۴) البته آقای رحیمی قطعاً می‌دانند که این شرکت مجلل صرفاً به جهت تفسیر شورای نگهبان از اصل ۷۷ وارد معامله شده و اگر این شرکت وجود نداشت، قرارداد باید به تصویب مجلس می‌رسید. به باور نگارنده، کلیه‌ی قراردادهایی که طی این سال‌ها و به این روش منعقد شده‌اند با تکیه بر تفسیر شورای نگهبان بوده است که اگر این تفسیر با توجه به سواستفاده شرکت‌های واسطه‌ی تغییر کند به یقین چنین قراردادهایی اسارت‌باری که یکی از نمایندگان مجلس از آن مشابه قرارداد - دادرسی - یاد کرده بود، اتفاق نمی‌افتد و اگر سایر قراردادهای هم مورد بررسی قرار گیرد، حتماً موارد مشابه زیاد است. در نشست خبری آقای رحیمی اعداد و ارقام نجومی آن هم به میلیارد دلار وجود داشت که به راحتی از دست می‌رود، مثلاً در مورد تأخیر پرواز هواپیماها آقای رحیمی چنین گفته است... وی از بررسی میزان خسارت ناشی از تأخیر هواپیماها در کشور نیز خبر داد و افزود: براساس این گزارش ۶ میلیارد و ۵۴۲ هزار تومان بنزین روی باند فرودگاه مصرف شده که ناشی از تأخیر زمان پرواز است، یعنی وقتی بلندگوی سالن انتظار فرودگاه یا تابلوی تاریخ پرواز اعلام می‌کند مثلاً پرواز کرمان ۱ ساعت تأخیر دارد. لابد بیش از درآمد دریافت پول بلیط همین یک ساعت سوخت اضافی را مصرف کرده است.

آقای رحیمی به موضوع مهم دیگری هم پرداخته است. وی با اشاره به این که ۵ هزار شرکت (بعد از روی کار آمدن دولت جدید) در دوی بی ثبت رسیده‌اند، افزود: ارقامی که به وسیله‌ی ۳ میلیون و ۷۸۰ ایرانی از کشور خارج شده است، اعم از هزینه‌ی هتل، مسافرت تا سرمایه‌گذاری و ثبت شرکت به ۲۰۰ میلیارد دلار می‌رسد و این رقمی است که از اخبار روزنامه‌های این کشور [امارت] نیز استخراج شده است و جالب است که بدانیم به گفته‌ی رییس کل دیوان محاسبات... پروازهای ایران به امارات به گونه‌ی تنظیم شده‌اند که ثروت‌های ایران را به این کشور انتقال دهند. (هموطن، شماره‌ی ۴۸۲، ص ۴) جالب‌ترین بخش گزارش سالیانه‌ی رییس کل دیوان محاسبات، مربوط به سفرهای خارجی دستگاه‌های دولتی است. طبیعی است که در جهان گسترده امروز و با تکیه بر روابط بین‌المللی سفرهای خارجی بعضاً ضروری می‌باشند، اما به همین میزان هم تکنولوژی اطلاع‌رسانی و اطلاع‌گیری گسترش یافته است. امروزه با ویدیو کنفرانس انگاری دو طرف مذاکره کننده در یک محل و مکان نشسته‌اند و مذاکره رودررو می‌کنند. وقتی ریاست محترم قوه‌ی قضاییه هر هفته با ویدئو کنفرانس به پرونده‌های مهم قضایی که به بن‌بست رسیده‌اند، رسیدگی و تصمیم مقتضی صادر می‌کند و یا رییس جمهور با ویدئو کنفرانس، طرح‌های عمرانی را در سرتاسر کشور افتتاح می‌نماید، نمی‌دانم یک‌هزار سال سفر آن هم به ماخذ سالی ۲۷۰ روز کاری چه قدر لازم است؟ به این بخش از سخنان آقای رحیمی توجه کنید: «هم‌چنین بررسی سفرهای خارجی دستگاه‌ها نشان داد سال گذشته مسوولان یک‌هزار سال سفر رفته‌اند که این رقم با محاسبه‌ی هر روز

برای یک نفر تقسیم بر ۲۷۰ روز کاری به دست آمده است، وزارت نفت و وزارت امور خارجه بیش‌ترین سفرها را در سال گذشته داشته‌اند. (هموطن، شماره‌ی ۴۸۲، ص ۴)

نکته‌ی ظریف دیگری که در گزارش سالیانه آقای رحیمی، رییس کل دیوان محاسبات آمده است وضع پالایش نفت در پالایشگاه آبادان می‌باشد. این پالایشگاه که جز اولین پالایشگاه‌های جهان و زمانی بزرگ‌ترین پالایشگاه دنیا لقب داشت در زمانه‌ی حاکمیت دولت انگلیس بر منابع نفتی ایران به منظور تامین سوخت کشورهای تحت استعمار انگلیس در منطقه‌ی آبادان احداث شد. فن‌آوری صنعتی این پالایشگاه مربوط به سال‌های نخستین پالایش نفت می‌باشد. جنگ ایران و عراق آسیب جدی به این پالایشگاه وارد آورد. اما بعد از خاتمه‌ی جنگ به کمک مهندسين ایرانی، پالایشگاه آبادان تعمیر و راه‌اندازی شد. امروزه نزدیک به ۷۰ میلیون لیتر بنزین مصرف داخلی داریم که ظاهراً ۳۰ میلیون آن وارداتی است. البته آمار و ارقام در ایران همیشه نزدیک به واقع نمی‌باشند. مع‌الوصف شیوه‌ی پالایش در پالایشگاه آبادان عمری نزدیک به ۷۰ الی ۸۰ سال دارد و طی این مدت اصولاً نحوه‌ی فن‌آوری و تقطیر و پالایش نفت با تکیه بر مواد افزودنی به جهت تامین مواد مورد لزوم به کلی دگرگون شده است. زمانی نفت کوره در اکثر کارخانه‌ها و کارگاه‌های صنعتی مورد استفاده بود و مصرف بنزین و نفت سفید به لحاظ تعداد اتومبیل‌ها کم‌تر و به همین اعتبار پالایشگاه آبادان طوری طرح‌ریزی شده بود که بنزین مورد احتیاج شرکت نفت ایران و انگلیس و نفت کوره‌ی مورد احتیاج ایران هشتاد سال پیش را فراوری کند. اما امروز این معامله تغییر کرده است، دیگر نمی‌توان از پالایشگاهی که ۵۰ درصد از نفت خام را تبدیل به نفت سیاه می‌کند، دفاع کرد به این بخش از گزارش آقای رحیمی توجه کنید.

... این پالایشگاه نفت خام دارای قیمت ۵۰ دلار را دریافت کرده و به دلیل فرسودگی ۵۰ درصد نفت سیاه تحویل می‌دهد که دارای ارزش اندکی است و به همین اعتبار آقای رحیمی از زبان سالانه یک میلیارد و ۲۰۰ میلیون دلار پالایشگاه نفت آبادان خبر داد. امید دارم حوصله‌ی خوانندگان از این اعداد و ارقام وحشتناک و خوف‌برانگیز سرنرفته باشد که به آخرین نظریه‌ی یا گزارش آقای رحیمی که باعث بر باد رفتن منافع کشور می‌شود، نیم‌نگاهی از سر تاسف بیندازم. بدون هیچ اظهار نظری دو مسأله‌ی مهم را از متن گزارش آقای رحیمی بیان می‌کنم: وی گفت بررسی توزیع آرد و نان نیز منجر به صدور حکم برای یکی از مسوولان شد که انفسال خدمت و ۲ میلیارد و ۷۰۰ میلیون تومان جریمه نقدی مفاد این حکم بوده است و... سازمان چای هم بیش از هزار تن چای را در انبار انباشته کرده است به نظر می‌رسد درصدد نابودی این انبارها هستند... با این وصف اگر فردا در روزنامه‌ها خواندید که فلان انبار سازمان چای آتش گرفت و تا رسیدن نیروهای امداد و آتش‌نشانی کل انبار در آتش سوخت، زیاد تعجب نکنید. آقای رحیمی که ظاهراً از ارائه‌ی گزارش در این مقطع از قوه‌ی مقننه و متعاقب آن قضاییه درخواست کمک داشته است، می‌گوید: بررسی تسهیلات اعطایی از حساب ذخیره‌ی ارزی نیز انجام شد و بررسی‌ها نشان داد در برخی شرکت‌های خصوصی؟! ۳ عضو خانواده اقدام به دریافت تسهیلات جداگانه از این حساب کرده‌اند... این خانواده اگر دچار غرب‌زدگی و پیروی از شعار فرزند کم‌تر و

وزرا و روسای سازمان‌ها و نهادها برای مطالبه‌ی بودجه بیش‌تر یا تثبیت بودجه‌ی پیشنهادی در لایحه‌ی دولت برای سازمان خود بیش‌تر است از رییس کل دیوان محاسبات درخواست کنند، این چند روز را هر روزه در مجلس و کمیسیون‌های مربوطه و کمیسیون تلفیق بودجه حاضر باشد و با تکیه بر گذشته و عملکرد وزارت‌خانه، سازمان‌ها و نهادها از گزارش سالیانه خود دفاع و یا پاسخ حقوقی و قانونی مسوولین وزارت‌خانه، سازمان‌ها و نهادها را در مقابل گزارش رییس کل دیوان محاسبات اخذ نمایند و به یادآورند که حسب اصل ۶۷ قانون اساسی سوگند خورده‌اند که با تکیه بر - شرف انسانی خود در انجام وظایف و کالت، امانت و تقوا را رعایت نموده و از قانون اساسی دفاع نمایند... بهترین نماد دفاع از قانون اساسی نگاه به گزارش رییس کل دیوان محاسبات است که - هیچ هزینه‌ی بی اعتبارات مصوب تجاوز نکرده و هر وجهی در محل خود به مصرف رسیده باشد. انشالله. ■

زندگی بهتر نمی‌شد و خانواده‌ی کثیرالاولاد داشت به یقین با راهکاری بهتر و مناسب از صندوق ذخیره‌ی ارزی استفاده می‌کرد. یاد استاد آقای دکتر باستانی پاریزی همیشه به‌خیر و سلامت باد. در سمیناری که مرکز کرمان‌شناسی در شهر کرمان برگزار کرد و بخشی از آن مربوط به زندگی آپارتمان‌نشینی بود، بریده‌ی صفحه‌ی نیازمندی‌های **اطلاعات** را به این حقیر در حین سخنرانی که در مورد حقوق مجموعه‌ی افراد آپارتمان‌نشین صحبت می‌کردم نشان دادند. خانواده‌ی فوت کرده بود و وراثت حین الفوت ۲۷ نفر بودند و ایشان در آن زمان از بهم‌ریختن قواعد آپارتمان‌نشینی با توجه به کثرت اولاد به ظاهر این بریده‌ی روزنامه را نگه داشته بودند. اما اگر این خانواده دستی از دور یا نزدیک بر آتش - بیخسید فواره‌ی تعداد اولاد داشت و به خیابان یک طرفه استفاده از تسهیلات صندوق ذخیره ارزی راه پیدا می‌کرد حتماً تسهیلات قابل توجهی دریافت می‌کرد. بی‌هیچ حساب و کتابی و ضعف ریاضیات من، خانواده‌ی ۳ نفری یا خانواده‌ی ۲۷ نفری اگر در تقسیم سهام مساوی باشند، بی‌هیچ سواد و اطلاعاتی عدد ۲۷ از عدد ۳ با هر حساب و کتابی که من روستایی که در فهم اعداد و ارقام مثل همه‌ی موضوعات پس افتاده می‌باشم، علی‌الظاهر تفاوت دارند. لابد خانواده‌ی ۲۷ نفری که اقدام به تسهیلات جداگانه از حساب ذخیره‌ی ارز بکنند [اگر راهی به دهی ببرد] تسهیلات بیش‌تری دریافت می‌کنند والله العلم به حقایق امور.

دستور کار دیوان محاسبات برای آینده‌ی پر و پیمان است. اگر همان ۲۷۰ روز کاری را که برای مسافرت‌های حتماً کاری وزارت‌خانه‌ها در نظر گرفته‌اند، سالی و سالیانی پر کار و پر بار را برای متصدیان اصول ۵۴ و ۵۵ قانون اساسی چشم انتظار می‌باشیم، آن‌جایی که رییس کل دیوان محاسبات می‌گویند... بررسی غارت اراضی کشور، بررسی تجمل‌گرایی در دستگاه‌های دولتی، بررسی خرید و واگذاری خودرو توسط دستگاه‌های دولتی، آغاز بررسی جدی! قراردادهای مهم شرکت‌های وابسته به نفت. حسابرسی عملکرد گروه صنعتی ایران خودرو [راستی بعد از سال‌ها من یک ماشینی از ایران خودرو نقدی خریدم، تحویل آن‌را با این بررسی دیوان محاسبات به آن سوی تاریخ محول نکنند] بررسی برخی مناقصات مهم و بررسی تخلفات قرارداد منعقدی شرکت پارلمانی اداره می‌شوند برای نظارت بر عملکرد هر یک از قوای سه‌گانه‌ی اداره‌ی جامعه اهرم و وسیله‌ی بی که در قانون اساسی تعبیه شده است، روبه‌رو می‌باشند و برابر قانون اساسی ایران نظارت بر نحوه‌ی هزینه‌ی بودجه و تفریق آن و این‌که سرمایه‌های ملی به‌درستی و صحیح هزینه شده است، دیوانی زیر نظر قوه‌ی مقننه با اسم - دیوان محاسبات کشور - حسب اصل ۵۴ قانون اساسی تعیین شده است، سازمان آن در تهران و در کلیه‌ی استان‌ها مراکزی را دارد و برابر اصل ۵۵ قانون اساسی، دیوان محاسبات به کلیه‌ی حساب‌های وزارت‌خانه‌ها، موسسات، شرکت‌های دولتی و سایر دستگاه‌هایی که به نحوی از انحاء از بودجه‌ی کل کشور استفاده می‌کنند، نظارت دارد و حال که رییس کل دیوان محاسبات در نشست خبری ارائه‌ی گزارش عملکرد سالیانه دیوان به افشای دخل و تصرفات عدیده در نحوه‌ی هزینه‌ی بودجه و تفریق آن پرداخته است، بر نمایندگان مجلس فرض بلکه واجب است، زمانی که مشغول بررسی بودجه‌ی سال ۸۵ می‌باشند، گزارش عملکرد سالانه‌ی دیوان محاسبات را پیش‌رو داشته باشند و در پایان سال مالی که آمد و رفت

سپاس از دو همکار

و برای ثبت در تاریخ

- ۱- از دکتر نعمت احمدی سپاسگزارم که وکالت مرا به رایگان در پرونده‌هایی که علیه من به‌عنوان «مدیر مسوول و سردبیر» **ماهنامه‌ی حافظ** به اتهام «نشر اکاذیب به‌منظور تشویش اذهان عمومی» در دادگستری جمهوری اسلامی ایران تشکیل شده است، پذیرفته است.
- ۲- از دوست چهل ساله‌ام استاد حسین آهی سپاسگزارم که صادقانه و درویش‌صفتانه برای رفع ممنوع‌الخروجی من کوشیده است.

شماره:
تاریخ:
پست:

رییس دفتر
دکتر حسین آهی

بسمه تعالی

حجت الاسلام والمسلمین جناب آقای دری نجف آبادی
وزیر محترم اطلاعات

یا سلام

به پیوست تصویرنامه مورخ ۷۷/۵/۴ جناب آقای آهی در خصوص ممنوع‌الخروجی پروفیسور سیدحسن امین از اساتید دانشگاه و وکیل دادگاههای عالی انگلستان جهت بررسی و اعلام دلیل منع خروج نامبرده از کشور ارسال می‌گردد.

۲۹۳۴۱/۱۱

سیدمحمدعلی ابطی

۱۳۷۷/۵/۱۴

رونوشت:

جناب آقای حسین آهی